

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 28
від 12 травня 2020 року

Про проект Постанови Верховної Ради України “Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України” (реєстр. № 3330 від 13.04.2020)

Комітет з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України розглянув проект Постанови Верховної Ради України “Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України” (реєстр. № 3330 від 13.04.2020), поданий Кабінетом Міністрів України, та зазначає таке.

Головною метою Програми діяльності Кабінету Міністрів України є подолання ризиків для життя і здоров'я громадян. У програмі задекларовано відновлення економічного зростання, забезпечення матеріального добробуту та благополуччя українців шляхом створення нових робочих місць, забезпечення розвитку підприємницької діяльності, розвитку освіти, науки, культури, захисту територіальної цілісності та суверенітету України та безпечної реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

Комітет з питань освіти, науки та інновацій відзначає позитивну особливість програмного документу, яка полягає в тому, що Уряд виділив одним із пріоритетів стимулювання економіки України розвиток науки та інновацій, підтримку та розвиток системи освіти.

Проте Комітет звертає увагу на системні недоліки запропонованого програмного документу Уряду.

Зокрема, Комітет вважає, що Програма діяльності Кабінету Міністрів України має містити концептуальне викладення стратегії діяльності, мету, пріоритетні напрями дій, основні завдання та заходи для досягнення мети, засоби та строки виконання завдань, очікувані результати від виконання Програми.

Програма повинна бути узгоджена з бюджетом України та чинним галузевим законодавством.

Програма діяльності Кабінету Міністрів України повинна враховувати:

- стратегічні акти, які затверджені парламентом: засади внутрішньої та зовнішньої політики, програми та прогнози економічного і соціального розвитку, а також загальнодержавні програми економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку, охорони довкілля тощо;

- послання Президента України;

- міжнародні державні зобов'язання;

- програмні документи парламентських політичних партій, які входять до складу коаліції, що сформувала Уряд.

Комітет звертає увагу на необхідності закріплення чіткої форми звітності Уряду щодо виконання програми діяльності та встановленні прозорих усталених індикаторів оцінки реалізації задекларованих завдань.

За результатами виконання Програми комітети Верховної Ради України повинні мати змогу за чіткими критеріями здійснити контроль за виконанням Програми у короткостроковому та середньостроковому періодах (у бюджетних періодах 2020 та 2021 років).

Комітет також вважає за необхідне запровадити відповідальність за неналежне виконання чи невиконання завдань, передбачених у Програмі діяльності Кабінету Міністрів України.

З огляду на зазначене Комітет вважає за доцільне відправити Програму діяльності Кабінету Міністрів України на доопрацювання.

Народні депутати України – члени Комітету пропонують при доопрацюванні Програми діяльності Кабінету Міністрів України доповнити її наступними пропозиціями.

Щодо розвитку науки та інновацій:

забезпечення зовнішнього незалежного фінансового та управлінського аудиту Національної академії наук України та національних галузевих академій наук України. Розроблення законодавчих умов для реформи системи фінансування й управління академічної науки, оптимізації та модернізації мережі академічних установ, інтеграції вітчизняної дослідницької інфраструктури в міжнародний дослідницький простір. Створення запобіжників від використання майна і території Національної академії наук України та національних галузевих академій наук для цілей, відмінних від розвитку освіти, науки та інновацій;

виконання передбаченої Законом України “Про наукову і науково-технічну діяльність” норми щодо обсягу фінансування науки, планування відповідних витрат у розмірі 1,7% ВВП у проекті Державного бюджету України на 2021 рік з поступовим наближенням цієї цифри до 3% ВВП до 2025 року;

зміна системи оплати праці педагогів та науковців із поступовим приведенням її відповідно до норм Закону України “Про освіту” та Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”;

створення нових механізмів фінансування освіти та науки, зокрема через ендаумент фонди;

збільшення витрат на грантові програми, зокрема на Національний фонд досліджень України не менше ніж до 700 мільйонів гривень у 2021 році та до 1,5 мільярда гривень у 2022 році;

затвердження нової Антарктичної програми;

затвердження космічної програми, підготовка плану вступу України до Європейської космічної агенції з урахуванням видатків на членські внески в проекті Державного бюджету України на 2021 рік.

Щодо підвищення якості та доступності освіти:

розроблення детального покрокового алгоритму відновлення освітнього процесу у закладах освіти України та режиму їх роботи після зняття карантинних обмежень;

запуск Національної освітньої електронної платформи (або іншої, яка б стала орієнтиром та основою для організації дистанційного навчання), розміщення на інформаційному сайті Міністерства освіти і науки України переліку Інтернет-джерел для організації дистанційного освітнього процесу з навчальних дисциплін;

розроблення критеріїв оцінювання в умовах дистанційного навчання, зокрема, поточного, формувального та підсумкового; оцінювання учнів 1-2-х класів та 3-х пілотних класів Нової української школи; підсумкового оцінювання учнів, які навчаються за індивідуальною формою;

напрацювання орієнтовного календарно-тематичного планування на 2020-2021 навчальний рік з урахуванням збільшення часу на узагальнення та закріплення матеріалу за попередній рік;

підготовка методичних рекомендацій щодо проведення вхідного оцінювання рівня знань учнів у 2-11-х класах за 2019-2020 навчальний рік;

внесення змін до Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти (Наказ МОН України № 676 від 25.06.2018) щодо дозволів на безтермінове використання електронних журналів, щоденників, поступової заміни паперових носіїв на електронні;

розвиток дистанційної та змішаної освіти. Методичне та технічне забезпечення закладів освіти для дистанційного навчання. Затвердження типового положення про дистанційну та змішану освіту;

впровадження єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, що мають загальнодержавне значення;

створення ефективної системи освіти дорослих, яка відповідає потребам суспільства;

підвищення рівня правової культури населення та правових знань, проведення комплексної реформи вищої юридичної освіти. Розвиток кадрового потенціалу сектору юстиції;

зміна системи фінансування і управління закладами вищої освіти, забезпечення фінансової автономії, оптимізація мережі через об'єднання і збільшення інвестицій у наукову інфраструктуру закладів вищої освіти. Обов'язкове залучення до управління університетами роботодавців, бізнесу, випускників, громадськості (через механізм наглядових рад);

розроблення механізмів контролю господарської діяльності університетів і використання їхнього майна;

створення механізмів для оновлення наукової інфраструктури в закладах вищої освіти і наукових установах;

створення умов для залучення до роботи в закладах освіти і науки найкращих закордонних науковців;

забезпечення рівноправності державних і приватних закладів освіти і науки;

створення умов для якісної та доступної дошкільної освіти:

✓ законодавче забезпечення та реалізація створення доступної і спроможної мережі закладів дошкільної освіти, підвищення престижності професії та кваліфікації педагогів закладів дошкільної освіти, зміни методик та змісту дошкільної освіти;

✓ робота над розробкою матриці оцінки якісної доступної дошкільної освіти за методикою ECERS;

✓ подання на розгляд Верховної Ради України (Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій) нової редакції Закону України "Про дошкільну освіту",

✓ розроблення оновленої моделі фінансування дошкільної освіти з метою забезпечення її широкої доступності;

✓ розробити нормативну базу для центрів раннього розвитку у системі дошкільної освіти для дітей від 0 до 2 років;

продовження реалізації концепції "Нова українська школа", створення ефективної системи профорієнтації:

✓ збільшення фінансової підтримки з державного бюджету України Нової української школи, Спроможної школи та інших програм,

✓ забезпечення реалізації програми "Нова українська школа" на засадах дитиноцентризму, педагогіки партнерства, компетентісно орієнтованого навчання;

✓ створення безпечного, комфортного, доступного, інклюзивного сучасного освітнього середовища, яке стимулює до навчання та сприяє якісному засвоєнню знань, розвитку практичних умінь та навичок;

розроблення нових державних стандартів і освітніх програм базової та старшої школи, відповідних методик оцінювання;

створення прозорої електронної системи конкурсного відбору підручників та навчальних матеріалів, у тому числі електронних;

оновлення положення про атестацію педагогічних працівників;

затвердження положення про педагогічну інтернатуру та врахування видатків на оплату праці вчителів-наставників в освітній субвенції;

затвердження концепції реформування вищої педагогічної освіти та наукових досліджень в цій галузі;

затвердження професійних стандартів для вчителів;

стимулювання покращення якості навчально-методичних матеріалів (підручників, посібників), які використовуються у закладах повної загальної середньої освіти;

створення ефективної системи профорієнтації, впровадження профільної освіти:

- ✓ затвердження Дорожньої карти впровадження профільної освіти (2020),
- ✓ проведення аудиту мережі профільних ліцеїв в областях (2020),
- ✓ розроблення методики формування мережі профільних ліцеїв (2021),
- ✓ підготовка та затвердження нормативних документів необхідних для впровадження профільної освіти стосовно:

- мережі та інфраструктури профільної школи;
- змісту профільної середньої освіти;
- організації освітнього процесу;
- професійного стандарту для вчителів ЗЗСО та ліцеїв;
- пілотування окремих елементів профільної освіти у наперед визначених областях та великих обласних центрах не пізніше 2023/2024 навчального року;

забезпечення сучасного безпечного та інклюзивного освітнього простору та адекватного часу змісту освіти. Інтеграція в навчальні програми критичного мислення, креативності, фінансової грамотності, підприємництва, цифрової грамотності тощо;

створення спроможної шкільної мережі, підвищення соціального статусу і кваліфікації вчителів та директорів. Реалізація Закону України "Про освіту" в частині забезпечення управлінської та фінансової автономії шкіл;

розроблення нового Закону України "Про професійну освіту" для створення ефективної мережі закладів професійної освіти, налагодження зв'язку між професійною освітою та роботодавцями, підвищення оплати праці та престижу викладацької роботи в професійній освіті, стимулювання збільшення частки випускників шкіл, що вступають до закладів професійної освіти та виходять на ринок праці;

створення сучасної навчально-виробничої інфраструктури для закладів професійної освіти, впровадження в освітній процес новітніх виробничих технологій із застосуванням сучасного обладнання, інструментів і матеріалів та надання можливості педагогічним працівникам проходити підвищення кваліфікації та стажування;

продовження створення Центрів професійної досконалості;

реалізація Програми "EU4Skills: Кращі навички для сучасної України" у пілотних регіонах - Вінницькій, Запорізькій, Львівській, Миколаївській,

Полтавській, Рівненській та Чернівецькій областях. Поширення позитивного досвіду на території України;

надання фінансової автономії закладам вищої освіти та зміна підходів до управління ними:

- ✓ зміна статусу закладу вищої освіти як бюджетної установи,
- ✓ впровадження індикативної собівартості навчання,
- ✓ спрощення для університетів процедури здачі в оренду та списання застарілого майна, надання дозволу реалізувати надлишкове майно,
- ✓ реформа управління закладами вищої освіти;
- ✓ посилення функції Наглядових рад, моніторинг та аудит економічної діяльності закладів вищої освіти після зміни статусу бюджетної установи;

створення сприятливих умов для розвитку мережі приватних закладів освіти:

- ✓ врегулювання на рівні Уряду питання щодо зменшення розміру оренди державного та комунального майна для потреб приватних закладів освіти,
- ✓ врегулювання питання перегляду норм щодо харчування дітей в закладах освіти.

Комітет з питань освіти, науки та інновацій також пропонує передбачити у пункті 6 РОЗВИТОК НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ розділу СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В ПЕРІОД ПОСТПАНДЕМІЇ положення щодо **формування ефективної системи стратегічного планування, визначення пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, системи державних цільових програм з їх реалізації.**

Заслухавши інформацію в.о. Міністра освіти і науки України Л.С. Мандзій, Голови Комітету з питань освіти, науки та інновацій С.В. Бабака та обговоривши це питання, Комітет з питань освіти, науки та інновацій **в и р і ш и в:**

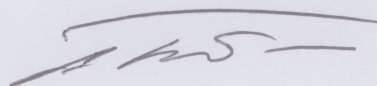
1. Згідно зі статтю 138 та пунктом третім частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України рекомендувати Верховній Раді України проект Постанови Верховної Ради України “Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України” (реєстр. № 3330 від 13.04.2020), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні повернути суб’єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Кабінету Міністрів України, Міністерству освіти і науки України рекомендувати врахувати пропозиції Комітету під час доопрацювання Програми діяльності Кабінету Міністрів України.

3. Направити це Рішення Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку, визначеного головним з підготовки цього питання.

4. Контроль за виконанням цього Рішення покласти на Голову Комітету С.В. Бабака.

Голова Комітету

С.В. Бабак